

УВОД

Сувласништво као посебан облик учешћа више особа у праву власништва на истој ствари код којег сваком поједином сувласнику припада по неки део права власништва те ствари, рачунски одређен размером према целом праву власништва, овлашћује сваког сувласника да у односу на идеални дио ствари који одговара његовом сувласничком делу извршава сва овлаштења која припадају власнику, осим ако законом нису прописана посебна ограничења. У грађанскоправном смислу ствар је дио материјалне природе који се налази у људској власти и на којем постоји право својине или неко друго стварно право. Из овог произилази да се под тјелесним стварима у грађанском праву подразумјевају материјални дијелови природе који испуњавају два услова: Први је физички и он се састоји у томе да је тај дио материјалне природе фактички или виртуелно у људској власти; Други услов је правни и он се састоји у томе да на дијелу материјалне природе који је у људској власти, постоји право својине или неко друго стварно право. Овај други услов састоји се у томе да тај дио природе није искључен из промета, да се налази у грађанскоправном промету.

Право својине је најшире, у границама закона, право држања, коришћења и располагања једном ствари, које се може истицати према свим трећим лицима.

Једно те исто право својине поводом једне или више ствари може да припада неколицини лица заједнички. Према томе, право својине поводом какве покретне или непокретне ствари која није реално подјељена припада не само једном лицу, већ заједно двојци или неколицини, и то да сваки од њих има одређени дио, квоту (тзв. идеални дио), који означава с којим удјелом сувласник учествује у кориштењу и располагању ствари. Право сувласника не треба схватити као право на неки реални дио ствари која је објекат својине. Сувласничко право се протеже на цијелу ствар, а према аликвотном дијелу (једна четвртина, једна трећина, једна

половина) сувласник је овлашћен да учествује у реализацији својинских овлашћења.

Овај дипломски рад је конципиран у четири цјелине. Прва цјелина се односи на појам и обележја стварног права где ћемо дати почетне поставке за даљу разраду теме. У даљем тесту, тј. у другој цјелини ћемо говорити о својини, тј. о појму, називу и историјском развоју и врстама римског власништва. У трећој цјелини ћемо се упустити у разраду саме теме рада те ћемо, у складу са нама доступном литературом која тетира наведену област, детаљно говорити о сувласништву и сувласничкој заједници, а у складу са позитивним законски прописима у Републици Српској, тј. у складу са Законом о стварим правима Републике Српске. Говорићемо како о правима сувласника у односу на цијелу ствар и у односу на аликвентни дио ствари, тако и о управљању и стицању својине. У оквиру управљања, се подразумева редовно управљање, послови ванредног управљања и повјеравање послова управнику, а говорићемо о различитим начинима стицања својине. У четвртој цјелини ћемо говорити о развргнућу сувласничке заједнице.